ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ పరపతులు... సబ్సిడీలు

రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి నిరంతరం జరగాలి. అధిక వ్యవసాయ రాబడులు సాధిస్తేనే ఈ రంగంపై జీవించే వారి ప్రమాణాలు వృద్ధి చెందడమే కాకుండా, ఆర్థిక వ్యవసతోపాటు మిగతా రంగాలైన పరిశ్రమలు, సేవల ఉత్పత్తులు కూడా పెరుగుతాయి.

మనదేశంలో ఇప్పటికీ 80 శాతం వ్యవసాయ దారులు బ్యాంకింగ్ ప్రయోజనాలు పొందలేక పోతున్నారని సాక్షాత్తు ప్రధానమంత్రే అన్నారు. రైతులు ఇంకా వడ్డీ వ్యాపారస్తులపైనే ఆధారపడుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో బ్యాంకింగ్ పరిసరాలకు రాని రైతులు 12 లక్షల మంది ఉన్నట్లు అంచనా.

వ్యవసాయాభివృద్ధి-విత్త వనరులు

వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధిలో విత్తవనరుల ప్రాముఖ్యం చాలా ఉంది. వడ్డీ వ్యాపారస్తుల నుంచి విముక్తి లభించడానికి సంస్థాగతమైన పరపతి సహాయాన్ని రైతులకు ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. స్వల్పకాలిక రుణాలు (2 నుంచి 5 ఏళ్ల లోపు చెల్లించాల్సినవి), దీర్ఘకాలిక రుణాలు (15 నుంచి 20 ఏళ్ల లోపు చెల్లించాల్సినవి) అనే రెండు రకాలైన పరపతి సౌకర్యాలు ప్రభుత్వ బ్యాంకులు, సహకార వ్యవస్థల ద్వారా రైతులకు సమకూరుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న 5819 బ్యాంకు శాఖల్లో 2829 శాఖల వరకు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఉన్నాయి. రైతాంగానికి 7 శాతం వడ్డీకే పంట రుణాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తోంది.

సహకార రుణాలు:

మూడంచెల సహకార వ్యవస్థ ద్వారా స్వల్ప, మధ్య, దీర్ఘకాలిక రుణాలు ఇవ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామస్థాయిలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘాలు, జిల్లా స్థాయిలో సెంట్రల్ కోపరేటివ్ బ్యాంకులు, రాష్ట్ర స్థాయిలో స్టేట్ కోపరేటివ్ బ్యాంకు (ఆప్కాబ్)లను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రస్తుతం ఆప్కాబ్ ఆధ్వర్యంలో 22 జిల్లా సహకార బ్యాంకులు, 2940 ప్రాథమిక సహకార సంఘాల ద్వారా స్వల్ప, దీర్ఘ కాలిక రుణాలను రైతాంగానికి అందిస్తున్నారు. 2007-08లో అదనంగా 3 లక్షల మంది వ్యవసాయదారులకు రుణ పరపతి సహాయాన్ని కల్పించాలని నిర్ణయించారు. 40 లక్షలకు పైగా కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులను అందజేసి రూ. 195 కోట్ల రుణాలు పంపిణీ చేశారు. ఏక గవాక్ష పరపతి పంపిణీ విధానం ద్వారా వ్యవసాయదారులకు పరపతులు ఒకేచోట కల్పించడానికి ఏర్పాటు చేశారు.

2008-09లో ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రాప్ లోన్ల కింద రూ. 16,469 కోట్లు, వ్యవసాయ టర్మ్ లోన్ల కింద రూ. 2869 కోట్లు అందించారు. ఆప్కాబ్ ద్వారా 2008-09లో దీర్ఘకాలిక రుణాలు రూ. 355.41 కోట్లు మంజూరు చేయగా, ఇందులో రూ. 96.7 కోట్లు మైనర్ ఇరిగేషన్, ఫార్మ్ మెకనైజేషన్, డైరీ, హార్టికల్చర్, ఫిషరీలకు అందజేశారు. స్వయం సహాయక బృందాలకు రూ.74.7 కోట్లు, రైతుమిత్ర గ్రూపులకు (RMGs) రూ.7.01 కోట్లు మంజూరు చేశారు. ఖరీఫ్ రుణాల కింద రూ.1827 కోట్లు ప్రాథమిక సహకార సంఘాలు, జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకుల ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల రుణాలను 2008-09లో అందజేశారు. (ఎ.పి. ఎకనామిక్ సర్వే, 2008-09).

పై పట్టికను గమనిస్తే 2007-08 నాటికి మొత్తం వ్యవసాయ పరపతుల్లో వాణిజ్య బ్యాంకుల వాటా 63.6 శాతం, ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకుల వాటా 16.8 శాతం, సహకార సంఘాల వాటా సగటున 19.7 శాతంగా ఉన్నాయి. ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాల సభ్యులకు 41.02 లక్షల కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు జారీ చేశారు. చిన్ననీటిపారుదలకు, సాంకేతిక బిందు సేద్యాలకు, డైరీ ఉత్పత్తులకు రైతులు పరపతులు పొందుతున్నారు. ప్రొఫెసర్ వైద్యనాధన్ సిఫార్సుల మేరకు ప్రైమరీ అగ్రికల్చరల్ కమిటీల సంఖ్యను 4465 నుంచి 2940 కు కుదించారు.

రైతులను ఆదుకోవడంలో బ్యాంకులు తమ బాధ్యత మరువకూడదు. బడుగు రైతులకు పంట పండించే ప్రతీ దశలోను రుణం అవసరం ఉంటుంది. నాట్లు వేయడానికి ముందు ఉత్పాదక వ్యయాలు, పంటలు చేతికొచ్చిన తర్వాత నిల్వ చేయడం, మార్కెట్ తరలింపు దశల్లో రైతుకు ఆర్థిక సహాయం ఎంతో అవసరం. రుణ పంపిణీ విధానాన్ని మరింత సరళతరం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. కౌలుదార్లకు రుణాలు లభించకపోవడం, ఇతర బ్యాంకుల్లో రుణాలు లేవనే ధ్రువపత్రం తెచ్చుకోవడం వంటి సమస్యలను రైతులు నిత్యం ఎదుర్కొంటున్నారు. రైతులకు అందజేస్తున్న రుణాలు సరిపోవడం లేదనే అభిప్రాయం కూడా ఉంది. 2009-10లో రూ.55,500 కోట్ల రుణాలు పంపిణీ చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

2007-08లో రుణ పంపిణీ లక్ష్యం రూ.26,838 కోట్లుగా ఉన్నప్పటికీ ఇందులో సగం మాత్రమే బ్యాంకులు అందించగలిగాయి. ప్రస్తుతం 2009 -10 వ్యవసాయ రుణాల లక్ష్యమైన రూ.55,500 కోట్లు వితరణ బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ ద్వారా అందించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్టేట్ లెవెల్ బ్యాంకర్ల సమావేశం ఏర్పాటుచేసింది.

వ్యవసాయ సబ్సిడీలు:

దేశ జనాభాలో అతి తక్కువ ఆదాయాలతో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన నేటికీ 27.5 శాతం ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. వీరిలో వ్యవసాయరంగం మీద ఆధారపడ్డ వారే ఎక్కువగా ఉండటం గమనార్హం. వ్యవసాయం ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఎటూ సరిపోని పరిస్థితి. దీనికి తోడు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు అవసరమైన ఉత్పత్తి కారకాలు-ఎరువులు, విత్తనాలు, పురుగుల మందులు, విద్యుత్ మొదలైనవాటి ధరలు పెరగడంతో ఉత్పత్తి, ఖర్చులు పెరుగుతూ

వస్తున్నాయి. తక్కువ ధరలకు ఆయా వస్తువులను వ్యవసాయదారులకు అందించి, ఆ తేడా ఖర్చును ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. దీన్నే సబ్సిడీ విధానమంటారు. ఏటా ప్రభుత్వం 25 వేల కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీలపై ఖర్చు చేస్తున్నట్లు అంచనా. సబ్సిడీల వల్ల ధనిక రైతు మాత్ర మే లబ్ధి పొందుతున్నారనే వాదన కూడా ఉంది.

విద్యుత్ సబ్సిడీ

వ్యవసాయ విద్యుత్ వినియోగంపై పూర్తి సబ్సిడీ ప్రకటించి, ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేయడం దేశంలోనే ఒక వినూత్న పరిణామం. రూ.1259 కోట్ల రైతుల విద్యుత్ బకాయిలను ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. నెలకు 15 యూనిట్లకు మించకుండా విద్యుత్‌ను వాడుకుంటున్న 14 లక్షల మంది పేద వినియోగదారులకు నెలకు 10 రూపాయల సబ్సిడీని సమకూర్చుతుంది. వ్యవసాయానికి 7 గంటలు రొటేషన్ పద్ధతిన, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నర్సరీలకు ఉచితంగా సమకూర్చడం, ఎత్తిపోతల పథకాల ద్వారా వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ సరఫరాకు అవసరమైన బడ్జెట్‌ను కేటాయించారు.

ఎరువుల సబ్సిడీ

ఎరువుల సబ్సిడీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతులకు ఎంతో ఆర్థిక ఉపశమనం కలిగిస్తోంది. 60 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా ఖరీఫ్, రబీ సీజన్లలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎరువుల వినియోగం జరుగుతుంది. (ఎ.పి. ఆర్థిక సర్వే 2008-09). దేశం మొత్తం ఎరువుల వినియోగంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వాటా 10 శాతం. 2007-08లో విత్తనాల సబ్సిడీలకు రూ.93.8 కోట్లు కేటాయించారు. రైతులకు అవసరమైన విత్తనాల్లో 75 శాతం ప్రభుత్వపరంగా సరఫరా చేయాలని నిర్ణయించారు. 2008- 09లో రూ.11. 134 లక్షల విలువైన సబ్సిడీతో 5.95 లక్షల క్వింటాళ్ల విత్తనాలను ప్రభుత్వం పంపిణీ చేసింది.

1. NABARD నేరుగా వీటికి అప్పు ఇస్తుంది? (2008 గ్రూప్-2)
   ఎ) చిన్న రైతులకు
   బి) గ్రామ చేతిపని వారికి
   సి) చిన్న వ్యాపారులకు
   డి) పై వాటిలో దేనికి కాదు
2. రాష్ట్ర స్థాయిలో వ్యవసాయ పరపతి కోసం సహకార రంగంలో ఏర్పాటు చేసిన బ్యాంకు?
   ఎ) ఏపీ కోపరేటివ్ బ్యాంకు
   బి) రాష్ట్ర మార్ట్‌గేజ్ బ్యాంకు
   సి) నాబార్డ్
   డి) రాష్ట్ర వ్యవసాయ బ్యాంకు
3. గ్రామ స్థాయిలో ఉండే సహకార బ్యాంకులను ఏమంటారు?
   ఎ) ప్రైమరీ అగ్రికల్చరల్ కోపరేటివ్ సొసైటీలు
   బి) ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు
   సి) ప్రైమరీ రూరల్ బ్యాంకులు

వ్యవసాయ పరపతులు (రూపాయలు కోట్లలో)

సంవత్సరం	వాణిజ్య బ్యాంకులు	రీజనల్ రూరల్ బ్యాంకులు	సహకార బ్యాంకులు	మొత్తం
1999-00	2733	518	1847	5158
2001-02	3918	1099	2268	7285
2003-04	5041	1168	2810	9019
2005-06	10037	2817	3126	15980
2007-08	14394	3797	4459	22650
2008-09	12342	3298	3298	19338

మూలం: ఎ.పి. ఎకనామిక్ సర్వే, 2008-09

   డి) ఏదీ కాదు
4. ప్రభుత్వమే రైతులకు నేరుగా వ్యవసాయ పరపతి సౌకర్యాలను కల్పించడంలో ముఖ్యోద్దేశం?
   ఎ) వ్యవసాయ రంగాన్ని ప్రాధాన్యతా రంగంగా గుర్తించడం వల్ల
   బి) వడ్డీ వ్యాపారస్తుల నుంచి రైతులకు విముక్తి సాధించడం
   సి) ఎ, బి డి) ఏదీ కాదు
5. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న గ్రామీణ బ్యాంకుల శాఖలు?
   ఎ) 5819 బి) 2829
   సి) 2500 డి) 1900
6. మూడంచెల సహకార పరపతి వ్యవస్థలో జిల్లా స్థాయిలో ఏర్పాటు చేసిన బ్యాంకు?
   ఎ) జిల్లా కోపరేటివ్ కేంద్ర బ్యాంకు
   బి) ప్రైమరీ బ్యాంకు
   సి) భూమి తనఖా బ్యాంకు
   డి) ఏదీ కాదు
7. వ్యవసాయ రుణాలు అందించడంలో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానం?
   ఎ) ప్రథమ బి) ద్వితీయ
   సి) తృతీయ డి) చివరి
8. నాబార్డ్ ప్రత్యేకత?
   ఎ) ఇది జాతీయ స్థాయిలో వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధికి తోడ్పడే అపెక్స్ బ్యాంకు
   బి) వ్యవసాయ పరపతినిచ్చే బ్యాంకులకు రీఫైనాన్స్ చేయడం
   సి) ఎ, బి
   డి) ఆర్‌బీఐకి రుణాలిస్తుంది
9. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రైతులకు రుణ సహాయం అందిస్తున్న సంస్థ/సంస్థలు?
   ఎ) వాణిజ్య బ్యాంకులు
   సి) ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార బ్యాంకులు
   డి) అన్నీ

Answers

1	డి	2	ఎ	3	ఎ	4	సి	5	బి
6	ఎ	7	ఎ	8	సి	9	డి		

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార సంఘాలు - స్వరూపం

సమసమాజ స్థాపనకు సహకార సిద్ధాంతాలు, సూత్రాల ఆధారంగా కృషి చేయాలనే ఆలోచన సుమారు శతాబ్దకాలంగా వస్తోంది. వ్యవసాయరంగం ప్రబలంగా ఉన్న గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సహకార సిద్ధాంతాలు అమలు చేసే కార్యక్రమాలు 1915 నుంచే మొదలయ్యాయి. ప్రతి సంవత్సరం నవంబర్ 14 నుంచి 'సహకార వారం'గా పరిగణిస్తారు. 1904లో సహకార సంఘాల చట్టం వచ్చింది. సహకార రంగానికి సంబంధించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన రాజ్యాంగ సంస్కరణల్లో భాగంగా 'సహకారం' అంశాల అధికారాలను 1919లో ప్రావిన్స్‌లకు బదిలీ చేశారు. దీంతో 1932లో హైదరాబాద్, మద్రాసు, బొంబాయి, బీహార్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు/ ప్రావిన్స్‌ల్లో సహకార సంఘాల చట్టాలు రూపొందించారు. రాజకీయ జోక్యం, సామర్థ్యం లేని పాలన, ప్రభుత్వం మీద ఎక్కువగా ఆధారపడటం, వృత్తిపరమైన నైపుణ్యం లోపించడం లాంటి ఎన్నో అడ్డంకులు ఎదురైనప్పటికీ సహకార సంఘాలు నేటికీ మనుగడ కొనసాగిస్తున్నాయి.

తెలంగాణా ప్రాంతాలకు వేర్వేరుగా ఉన్న సహకార సంఘాల చట్టాలు రద్దు చేశారు. 2001లో 1964 రాష్ట్ర సహకార చట్టానికి 42 సవరణలు చేశారు. ఈ సవరణల పర్యవసానం రాష్ట్రమంతటికీ రిజిస్ట్రార్ నియామకం, సంఘాల రిజిస్ట్రేషన్ సులభతరం చేయడం మొదలైన అంశాలున్నాయి. మొట్టమొదటి కోఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీ 1904లో వచ్చింది. 1912లో సహకార రంగంలోకి పరపతేతర (Noncredit) సంస్థలు కూడా తీసుకొచ్చే విధంగా సహకార చట్టాన్ని విస్తృతపరచి కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ చట్టం, 1912ను రూపొందించారు. 1947 వరకు దేశంలో కేవలం గ్రామీణ పరపతి అంశాలకే ఎక్కువగా పరిమితమైన సహకార ఉద్యమం తర్వాత ఇతర రంగాలకూ విస్తరించింది. 1928లో రాయల్ కమిషన్ సహకార వ్యవసాయం ద్వారా భారీ వ్యవసాయం చేయాలని సూచించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార రంగ ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడంలో ఎందరో మహానుభావుల కృషి ఉంది. వీరిలో మద్రాసు ప్రొవిన్షియల్ కోఆపరేటివ్ యూనియన్‌కు 1926లో అధ్యక్షుడిగా పనిచేసిన రామదాసు పంతులు; 'సహకార' పత్రిక, కృష్ణా జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకును స్థాపించిన భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య; హైదరాబాద్ కేంద్ర కో- ఆపరేటివ్ యూనియన్ అధ్యక్షుడిగా పనిచేసిన కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, పెండేకంటి వెంకట సుబ్బయ్య.. లాంటి ఎందరో నాయకులున్నారు. కొన్ని ప్రత్యేక ధ్యేయాల సాధన, తయారీ రంగాల్లో ఉత్పత్తిదారులకు ఆర్థిక, ఆర్థికేతర విషయాల్లో సహకారం అందించేందుకు ప్రత్యేక సహకార సంస్థలు నెలకొల్పారు. అవి.. ఏపీ కోపరేటివ్ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ (1955), గిరిజన సహకార పరపతి సంస్థ (1956), భారత వ్యవసాయదారుల ఎరువుల సహకార సంఘం లిమిటెడ్ (IFFCO),1967; గ్రామీణ విద్యుత్ సహకార సంస్థ-సిరిసిల్ల, 1970; ఏపీ చేనేత పారిశ్రామికుల సహకార సంఘం (APCO), 1976; సహకార స్పిన్నింగ్ మిల్లులు, చక్కెర కర్మాగారాలు.. మొదలైనవి.

ఐ.సి.డి.పి. ప్రాజెక్టు:

రాష్ట్రంలో 1989 నుంచి ఇంటిగ్రేటెడ్ కోపరేటివ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రాజెక్టు అమల్లో ఉంది. దీని కింద వ్యవసాయరంగానికి అవసరమైన గిడ్డంగులు, స్టోరేజి సదుపాయాలు, బ్యాంకింగ్ కౌంటర్లు మొదలైన వాటి ఏర్పాటుకు ఆర్థిక సహాయం లభిస్తుంది. 22 జిల్లాల్లో జిల్లా మార్కెటింగ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ (DCMS) ద్వారా వ్యవసాయోత్పత్తులకు కనీస మద్దతు ధర పొందే ఏర్పాటు చేశారు. డీసీఎంఎస్‌ల ద్వారా మార్క్‌ఫెడ్ సహకారంతో ఎరువులు, విత్తనాలు, ఇతర వినియోగ వస్తువులు, స్టేషనరీ పొందేలా చూస్తున్నారు.

ఎ.పి. మార్క్‌ఫెడ్ (1957):

ప్రాథమిక సహకార సంఘాలు, డీసీఎంఎస్, మార్క్ ఫెడ్ ద్వారా వ్యవసాయ పనిముట్లు, పశుగ్రాసం, ఎరువులు, జిప్సం మొదలైనవాటిని అమ్మించే ఏర్పాట్లు చేశారు. రైతుల నుంచి వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్ సేకరిస్తుంది. 2008-09లో రూ. 1,116 కోట్ల టర్నోవర్ సాధించింది.

ఎ.పి.స్టేట్ కోఆపరేటివ్ యూనియన్ (APSCU):

కోఆపరేటివ్ విద్యలో శిక్షణ ఇచ్చే అత్యున్నత సంస్థ ఇది. ప్రాథమిక సహకార సంఘాలు, జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకులు, ఇతర కోపరేటివ్ సంస్థల సభ్యులకు శిక్షణ ఇస్తుంది.

ఎ.పి.స్టేట్ కోఆపరేటివ్ రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (APSCRIC):

దీన్ని హైదరాబాద్‌లో 1981లో ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంస్థ బోర్‌వెల్ డ్రిల్లింగ్, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీంలు, చెక్ డ్యాంల నిర్మాణం మొదలైనవి చేపడుతుంది.

రూరల్ ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లై కోఆపరేటివ్ సొసైటీ:

కుప్పం, అనకాపల్లి, చీపురుపల్లి, సిరిసిల్ల (కరీంనగర్)ల్లో ఇవి ఉన్నాయి. డిస్కంల నుంచి విద్యుత్ కొనుగోలుచేసి 660 గ్రామాలకు వ్యవసాయ, గృహావసరాలకు సరఫరా చేసి చార్జీలు వసూలు చేస్తారు. ఈ సొసైటీల్లో 1,11,233 మెంబర్లు, 9.62 కోట్లు షేర్ క్యాపిటల్ ఉంది.

నేషనల్ కోఆపరేటివ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (NCDC):

ఇరిగేషన్ అభివృద్ధి, నీటి సంరక్షణ, వసతి, మౌలిక సదుపాయాలు రాష్ట్రాల్లో కల్పించే సంస్థలకు ఎన్‌సీడీసీ ఆర్థిక సహాయం అందిస్తుంది.

కోఆపరేటివ్ ట్రిబ్యునల్స్:

రాష్ట్రంలో నాలుగు ట్రిబ్యునల్స్- వరంగల్, హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నంల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కోపరేటివ్ సొసైటీల చట్టం, 1964 కింద నమోదైన కేసులపై అప్పిలేట్ న్యాయ పరిధిని కలిగి ఉన్నాయి.

సహకార వ్యవస్థ బలోపేత చర్యలు:

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార వ్యవస్థ అనేక సమస్యలు ఎదుర్కొంటోంది. మౌలిక సదుపాయాల కొరత, నిధుల దుర్వినియోగం, వసూలు కాని బాకీలు, రాజ్యాంగ బద్ధత లేని సహకార సూత్రాలు, రాజకీయాలకు అతీతంగా సహకార రంగ కార్యక్రమాల నిర్వహణలో విఫలమవ్వడం మొదలైనవిఉన్నాయి.

ప్రస్తుతం కేంద్రంలో ఉన్న యూపీఏ ప్రభుత్వం 'కామన్ మినిమమ్ ప్రోగ్రాం' ద్వారా సహకార రంగాన్ని బలోపేతం చేయాలని తలపెట్టడం మంచి పరిణామంగా భావించొచ్చు. ఇందులో భాగంగా కింది అంశాల్లో సహకార వ్యవస్థ, రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన అంశాలకు సవరణలు తేవాలనే ఆలోచనలో ఉంది. అవి..

1) సకాలంలో సహకార సంఘాలకు ఎన్నికలు, ఆడిట్ నిర్వహించడం
2) క్రమం తప్పకుండా వార్షిక జనరల్ బాడీ సమావేశాలు నిర్వహించడం
3) మేనేజింగ్ కమిటీ మెంబర్ల పదవీ కాలపరిమితిని ఏకరీతిగా ఉండేలా చేయడం
4) సంఘ కార్యకలాపాలకు చెందిన సమాచారాన్ని పారదర్శకతతో అందించడం
5) సహకార సిద్ధాంతాలకు బద్ధులైన వారిని మెంబర్లుగా చేర్చి బాధ్యతాయుతమైన యాజమాన్య వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేయడం

బలోపేతానికి వ్యూహాలు:

1.సహకార వ్యవస్థ లబ్దిదారులు ఆ సంఘ యాజమాన్య నిర్వహణను పూర్తిగా శాసించే స్థితిలో ఉండాలి, సహకార సూత్రాలను సభ్యులందరూ ముందుకు తీసుకెళ్లే సత్తా ఏర్పరచుకోవాలి.

2.సహకార సభ్యులు మంచి మార్కెటింగ్ వ్యూహాలు, నాణ్యమైన సేవలతో వినియోగదార్లను ఆకట్టుకోవాలి.

3.మార్కెట్ శక్తులు, ఇతర పోటీ వ్యవస్థలు, స్వయంశక్తితో ప్రభుత్వ సహాయాల అవసరం లేకుండా వ్యవహరించే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందింపజేసుకోవాలి.

4.సహకార వ్యవస్థ ద్వారా లభించే స్వల్పకాలిక, దీర్ఘకాలిక పరపతులకు సంబంధించిన అంశాల్లో నాబార్డు, ఆర్‌బీఐ విధానాలను మరింత సరళీకరించడం.

5.నిజాయితీ, పారదర్శకత, బాధ్యతాయుతమైన ప్రవర్తన సహకార సంఘాల్లో కలిగించడం.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. **భారతదేశంలో సహకార వారోత్సవాలు జరిపే కాలం?**
   ఎ) నవంబర్ 14 నుంచి బి) డిసెంబర్ 2 నుంచి
   సి) జూన్ చివరి వారం డి) ఏదీ కాదు

2. **2001లో ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార చట్టానికి చేసిన సవరణలు?**
   ఎ) 50 బి) 10 సి) 42 డి) 18

3. **రాష్ట్రంలో అమల్లో ఉన్న ఇంటిగ్రేటెడ్ కో ఆపరేటివ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రాజెక్టు (సమీకృత సహకార అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు) ధ్యేయాలు?**
   ఎ) వ్యవసాయరంగంలో స్టోరేజి సదుపాయాలు ఏర్పాటుచేయడం
   బి) ప్రత్యేక బ్యాంకింగ్ కౌంటర్ల ఏర్పాటుకు ఆర్థిక సహాయం
   సి) భూముల కొనుగోలు చేయడం
   డి) ఎ, బి

4. **కింది వాటిలో ఒకటి ఏపీ మార్క్‌ఫెడ్ ధ్యేయం కానిది?**
   ఎ) వ్యవసాయ పనిముట్లు, ఎరువులు కొనుగోలు చేయడం
   బి) వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల సేకరణ
   సి) వ్యవసాయ రుణాలివ్వడం
   డి) ఏదీ కాదు

5. **2001-02తో పోలిస్తే ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార సంఘాల సంఖ్య?** (గ్రూప్-2,2008)
   ఎ) పెరిగింది బి) తగ్గింది
   సి) దాదాపు స్థిరం డి) సగానికి తగ్గింది

6. **ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార రంగాల వ్యవస్థీకరణ ఎన్ని అంచెల్లో ఉంది?** (గ్రూప్-2, 2008)
   ఎ) 2 బి) 3 సి) 4 డి) ఏక

7. **పరస్పర సహాయ సహకార సంఘాల చట్టాన్ని (MACS Act) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆమోదించిన సంవత్సరం?** (గ్రూప్-2, 2008)
   ఎ) 1995 బి) 1998 సి) 2005 డి) 2006

సమాధానాలు

1	ఎ	2	సి	3	డి	4	సి	5	బి
6	బి	7	ఎ						